Rangelt kaitstavate metsade osakaalu ja tüpoloogilise esinduslikkuse eesmärkide täitmise töörühma
KOOSOLEKU PROTOKOLL

Keskkonnaministeerium 01. märts 2017
Narva mnt 7A, Tallinn kl 13.00 – 15.10

Osalesid: Jaak Rohtsalu, Lauri Klein, Uudo Timm (KAUR)
Kaili Viilma, Taavi Tattar, Olav Etverk (KeA)
Asko Lõhmus, Anneli Palo (SKYPE's, kuni 14.30) (TÜ)
Diana Laarmann (EMÜ)
Marika Erikson, Riina Martverk, Kristel Järve (KeM)
Indrek Tammekänd, Renno Nellis (EKO)
Kristjan Tõnisson, Toomas Hirse (RMK)

Juhatas: KeM metsaosakonna juhataja Riina Martverk

Protokollis: Kristel Järve

Päevakord:

1. Eelmise koosoleku osas tõstatatud küsimused
2. Pool-looduslike koosluste rangesse kaitsesse arvestamise/mittearvestamise arutelu
3. Kõigi tüübirühmade täpsustatud vajakuhinnangud
4. Eelmise töörühma kohtumise protokollis toodud meetmete tabeli detailsem arutelu (järgnevad protsessid, ajaraam jm)
   4.1 uued salumetsa kaitsealad
   4.2 olemasolevad kaitsealad
   4.3 vääriselupaigad
   4.4 hoiualad
5. Muud küsimused ja ettepanekud
6. Järgmise kohtumise kokku leppimine ning vajalikud tegevused enne seda

Sisu päevakorra punktide kaupa:

KeA-l pole eraldi tehtud analüüsi selle kohta, kui palju eelmisel aastatel kaitse-eeskirjade muutmisega on vajakuid vähendatud.
Ebakindlad asjad: projekteeritud alad, pool-looduslikud kooslused, Natura alad hoiualadel, RMK poolt majandustegevusest välja jäänud alade konventeerimine ning takseerimise käigus metsatüüpide muutmine.

1. Eelmise koosoleku osas tõstatatud küsimused

Protokollime otse seinale.
Keskkonnaministri käskkirja jaoks pole alust ja metsandusnõukogu leidis, et ajutise kaitse tagamiseks piisab RMK juhatuse otsusest. Vabariigi Valitsus saab RMK-le teha ettekirjutusi.

Praegu on koostamisel keskkonnaministri käskkiri viie uue kaitseala algatamiseks, loodetavasti jõuab sel nädalal allkirjastatud. Piirid ja kaitsekorra pakub välja RMK ja edasi menetleb KeA.

2. Pool-looduslike koosluste rangesse kaitsesse arvestamise/mittearvestamise arutelu

Puiskarjamaad, -niidud, loopealsed ja kadastikud. Kattuvus on olemas, kõige suurem loopealsete korral ja loometsades üldiselt (1430 ha). Otse maha lahutada ei saa, kuna kõigi korral ei hakatagi hooldama. Puiskarjamaad sooviku- ja salutüüpides on kattuvuselt järgmine. Puiskarjamaa ei sobi range kaitse alla. Puiskarjamaasid võib ka juurde tekkida. Lisandumine ja vähenemine sõltub karjatamise huvilistest. Toetuskõlbulikud PLK-d jäävad kohe rangest kaitsest välja. Pikaajaline PLK eesmärk on lahus pikaajalisest range kaitse eesmärgist. Puiskarjamaad u 1500 ha tulevikus SKV-s. Loopealsed, puisniidud kumbki u 2000 ha, kadastikud 500 ha.

3. Kõigi tüübirühmade täpsustatud vajakuhinnangud

Ettepanek teha rangelt kaitstavate metsade kiht EELISesse. Esmalt lisada kihina EELISe kataloogi, kuna IT arendustega läheb palju aega. See on fikseeritud seis, mille pealt range kaitse vajakute arvestused on tehtud.
Arvutatud on suurusjärgud.
Salumetsad: ainus muutus varasemast on pärandkooslused (puisniit ja –karjamaa, väiksem osa neist). Suurusjärgus 1000 ha SKVs salumetsades PLK-d. Seega 14 000 ha vajak. Planeeritavate meetmetega kaetud 13 500 ha.
Loometsade eesmärk on 4300-6900 ha. Olem on 8170 ha. Projekteeritavate lisamisel 8350 ha. Loopealsetest 2000 ha maha ja kadastikest 500 ha maha. Loometsade vajak on rahuldavalt kaetud.
Soovikumetsad: teemakaardi üldpindala on palju suurem ja seda arvestades eesmärk 47 700-76 500 ha. Keskmine on 62 000 ha. Olem 45 100 ha koos Naturaga. 2016. a lisandus 3500 ha. Sellest läheb maha PLKdest puiskarjamaadest ja puisniitudest 1700 ha. Uusi meetmeid ilmselt pole vaja, kuid uutel salumetsa kaitsealadel peaks ka soovikumetsa eraldised rangesse kaitsesse planeerima. Arvestades vajakuks 50 000 ha, siis u 3500 ha on puudu.
Laanemetsad: puiskarjamaadest ja puisniitudest u 1000 ha läheb vähemaks. RMK arvutused on kattuvad hoiualade juures. Praegu ikkagi täpset arvu ei ole, aga vajak on olemas. Salumetsa kaitsealadelt tuleb juurde 1000 ha. Maksimaalselt arutatud meetmetega (v.a. VEPid) kaetakse 11 000 ha. Puudu on umbes 4000 ha. VEPidega nii suure eesmärgi täitmine pole ilmselt võimalik.

4. Eelmise töörühma kohtumise protokollis toodud meetmete tabeli detailsem arutelu (järgnevad protsessid, ajaraam jm)
    a. uued salumetsa kaitsealad
    b. olemasolevad kaitsealad
    c. vääriselupaigad
    d. hoiualad

Tehakse ministri käskkiri salumetsa kaitsealade ja laanemetsa kaitseala(de) algatamise kohta. Kaitse-eeskirjade korral (vähem kui 150), mis tulevad töösse kuni 2023. aastani (looduskaitseseadusest tulenev tärmin) saab analüüsida, kust ja kui palju saab laane- ja salumetsi range kaitse eesmärkide täitmiseks kaitse alla võtta. Samuti tehti RMK-le ettepanek, et RMK vaataks soovikumetsi piiranguvööndites töösse võetavatel kaitsealadel. Menetluse juba läbinud kaitsealade kaitse-eeskirju praegu avada pole võimalik. Kõige keerulisem on hoiualade teema väljaspool Natura elupaikasid, kus kaitsealade moodustamisega enne 2023. aastat ei jõuta tegeleda. Samuti ei tsoneerita kõiki SKV-sse (ei saa eristada riigi.- ja eramaid).

5. Muud küsimused ja ettepanekud

Koosoleku aeg oli läbi.

6. Järgmise kohtumise kokku leppimine ning vajalikud tegevused enne seda

EKO ja Asko saadavad ettepanekud laanemetsa kaitseala kohta 15. märtsiks. Tehakse ministri käskkiri salumetsa kaitsealade ja laanemetsa kaitseala(de) algatamise kohta. Järgmine kohtumise aega kokku ei lepitud.